

ด่วนที่สุด

ที่ พร ๐๐๒๓.๖/ว ๒๗๓๕

ศาลากลางจังหวัดแพร่

ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๕๐๐๐

๒๖

กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ประชาสัมพันธ์ตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยทั่วไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดแพร่ ด่วนที่สุด ที่ พร ๐๐๒๓.๔/ว ๕๒๕๐ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒. หนังสือจังหวัดแพร่ ด่วนที่สุด ที่ พร ๐๐๒๓.๔/ว ๑๑๕๗ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๒๙๓๘

ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ จังหวัดแพร่ได้แจ้งกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๗๑ ก เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๗ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป พร้อมทั้งตัวอย่างและแนวทางการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล นั้น

จังหวัดแพร่ ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน ซึ่งกฎหมายทั้งสองฉบับนี้ มีบทบัญญัติให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย กรมอนามัยได้ประชุมปรึกษาหารือร่วมกับผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อจัดทำตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยทั่วไปให้เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับบทบัญญัติกฎหมายทั้งสองฉบับข้างต้น เพื่อให้การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ขอประชาสัมพันธ์ตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าวให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ชัย ชัย

(นายชัยสิทธิ์ ชัยสัมฤทธิ์ผล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะท้องถิ่นฯ

โทรศัพท์ ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๑๐๒

ผู้ประสานงาน นายศุภมงคล ทาสี นส.ปท

๗๗
๙

แก้แค้น

ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๒๕๖๘

จังหวัดแพร่
เลขรับ.....
วันที่ 15 ก.ค. 2568
เวลา 17.77 น.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ประชาสัมพันธ์ตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยทั่วไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

2905
๑๕ ก.ค. ๒๕๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๒๘๐๗ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๗
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๔.๕/ว ๑๑๒๔ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมอนามัย ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๔๑๕๒ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘
พร้อม QR Code ตัวอย่างร่างเทศบัญญัติและข้อบัญญัติ
องค์การบริหารส่วนตำบลว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยทั่วไป จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีหนังสือแจ้งเวียนสาระสำคัญของกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๑ ตอนที่ ๗๑ ก เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และจะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป พร้อมทั้งตัวอย่างและแนวทางการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้จังหวัดทุกจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน ซึ่งกฎหมายทั้งสองฉบับนี้มีบทบัญญัติให้อำนาจราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย กรมอนามัยจึงได้ประชุมปรึกษาหารือร่วมกับผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อจัดทำตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยทั่วไปให้เป็นปัจจุบันและสอดคล้องกับบทบัญญัติกฎหมายทั้งสองฉบับข้างต้น ในการนี้ กรมอนามัยจึงได้ขอความอนุเคราะห์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นประชาสัมพันธ์ตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยทั่วไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองดังกล่าว เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวได้ ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยทั่วไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกรณีที่ต้องกรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์ที่จะปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยทั่วไป

ในคราวเดียวกัน...

ในคราวเดียวกันกับการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยทั่วไป ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงขอให้จังหวัดแจ้งเวียนประชาสัมพันธ์ตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นข้างต้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล เจริญภูมิ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๑
โทร/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นฤสุภา

กองกฎหมาย และระเบียบท้องถิ่น
เลขรับ.....
วันที่ ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๘
เวลา 13:37 น.

ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๔๑๔๖

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ประชาสัมพันธ์ตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยทั่วไป
ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายว่าด้วยรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบ
เรียบร้อยของบ้านเมือง

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๕/๕๒๖๖ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตัวอย่างร่างเทศบัญญัติและข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
ว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยทั่วไป

จำนวน ๒ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีหนังสือถึงอธิบดีกรมอนามัย
โดยได้พิจารณาตัวอย่างร่างเทศบัญญัติและข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูล
และตัวอย่างร่างเทศบัญญัติและข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การจัดการมูลฝอยทั่วไป แล้วเห็นว่า
มีความเหมาะสม แต่มีข้อสังเกตเพิ่มเติมในบางประเด็นและขอให้กรมอนามัยนำข้อสังเกตของกรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่นเข้าสู่คณะทำงานคลินิกให้คำปรึกษาด้านกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอนามัย
เพื่อพิจารณาร่วมกันอีกครั้ง นั้น

กรมอนามัย ได้จัดประชุมคณะทำงานคลินิกให้คำปรึกษาด้านกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ
ของกรมอนามัย เพื่อปรึกษาหารือร่วมกับผู้แทนจากกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมเฉลิมชาติ แจ่มจรรยา อาคาร ๑ ชั้น ๔ กรมอนามัย
และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูล
และมูลฝอยทั่วไปตามข้อสังเกตของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เรียบร้อยแล้ว ในการนี้ จึงขอความ
อนุเคราะห์ท่าน ประชาสัมพันธ์ต่อไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งเพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้
ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายว่าด้วยรักษาความ
สะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๑๙

โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๔๖๙

(นายธิตี แสงธรรม)

รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอนามัย

๒๕ มิ.ย. ๒๕๖๘

๒๕๖๘

๒๐ มิ.ย. ๒๕๖๘

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
เลขรับ.....
๒๕ มิ.ย. ๒๕๖๘

ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ วันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๖๘

(ตามมติที่ประชุมฯ เมื่อวันที่ ๒๒ พ.ค. ๖๘)

๑. ตัวอย่างร่างเทศบัญญัติและข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูล

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างเทศบัญญัติเทศบาล .../ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล...

เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูล

หลักการ

ให้มีเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูล

เหตุผล

โดยที่การจัดการสิ่งปฏิกูลที่ไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน การจัดการสิ่งปฏิกูลที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะจะควบคุมและป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของโรคและ ไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อประชาชน และไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมอีกด้วย ซึ่งการจัดการ สิ่งปฏิกูลมีขั้นตอนการดำเนินการหลายขั้นตอนตั้งแต่การเก็บ ขน และกำจัด สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการเกี่ยวกับสุขลักษณะในการจัดการสิ่งปฏิกูล หลักเกณฑ์การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมการ ให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลของราชการส่วนท้องถิ่นและอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้บุคคลใด เป็นผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทน ด้วยการคิดค่าบริการ จึงตราเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

(ร่าง)

เทศบัญญัติเทศบาล...../ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูล

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรให้มีเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(กรณีเทศบัญญัติ) หรือ มาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (กรณีข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล) ประกอบมาตรา ๓๔/๒ และ มาตรา ๓๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาล...../สภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และผู้ว่าราชการจังหวัด...../นายอำเภอ.....จึงตราเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้ เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาล.....การจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ.”
/ข้อบัญญัตินี้ เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....การจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ.”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาล.....ตั้งแต่เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาล.....แล้วเจ็ดวัน/ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อแนะนำ

๑. การประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ กำหนดไว้ ทั้งนี้ กรณีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา อาทิ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ได้มีบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับการประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังนั้น จึงต้องลง ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. กรณีถ้าเป็นการแก้ไขเพิ่มเติม/ยกเลิกเทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติเดิม ก็ต้องระบุให้ชัดเจนว่าแก้ไขเพิ่มเติม/ยกเลิกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ อะไร ข้อใดเป็นต้น ยกตัวอย่าง เช่น ข้อ .. ให้ยกเลิกเทศบัญญัติ..... พ.ศ. โดยรูปแบบจะมีทั้งการยกเลิกข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับเดียว/การยกเลิกข้อบัญญัติท้องถิ่นหลายฉบับ ซึ่งเป็นข้อบัญญัติในกลุ่มเดียวกัน และการยกเลิกข้อบัญญัติฉบับอื่น ๆ ซึ่งมีใช้ข้อบัญญัติฉบับเดียวกัน แต่หากเป็นกรณีที่เป็นกรออกข้อบัญญัติท้องถิ่นใหม่หรือเป็นการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ในเรื่องนี้เป็นครั้งแรก ไม่ต้องมีข้อนี้

ข้อ ๓ ในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะของคน หรือสิ่งอื่นใดที่ปนเปื้อนอุจจาระหรือปัสสาวะ

“การจัดการสิ่งปฏิกูล” หมายความว่า กระบวนการดำเนินการตั้งแต่ระบบการรองรับ การเก็บ การขน และการกำจัดสิ่งปฏิกูล

“ส้วม” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับขับถ่ายอุจจาระหรือปัสสาวะ และให้หมายความรวมถึงระบบรองรับสิ่งปฏิกูล

“**ร่วมสาธารณะ**” หมายความว่า ส่วนที่จัดไว้เพื่อให้บริการเป็นการทั่วไปในสถานที่ต่าง ๆ ทั้งกรณีที่มีการจัดเก็บค่าบริการและไม่จัดเก็บค่าบริการ และให้หมายความรวมถึงส่วนที่จัดไว้เพื่อให้บริการภายในหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชน

“**ส่วนเคลื่อนที่**” หมายความว่า ส่วนที่ติดตั้งในยานพาหนะหรือแพ

“**ร่วมชั่วคราว**” หมายความว่า ส่วนที่ไม่ได้สร้างเป็นการถาวร และให้หมายความรวมถึงส่วนประกอบสำเร็จรูป

“**การขนส่งสิ่งปฏิกูล**” หมายความว่า การสุบสิ่งปฏิกูลจากถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลหรือระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่ แล้วนำไปยังระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวม

“**ถังเก็บกักสิ่งปฏิกูล**” หมายความว่า ถังหรือบ่อที่มีลักษณะมิดชิด น้ำซึมผ่านไม่ได้เพื่อใช้เป็นที่รองรับสิ่งปฏิกูลจากส่วนก่อนการขนหรือการกำจัดสิ่งปฏิกูล

“**การกำจัดสิ่งปฏิกูล**” หมายความว่า การบำบัด การปรับปรุงหรือแปรสภาพสิ่งปฏิกูลให้ปราศจากมลภาวะ สภาพอันน่ารังเกียจ หรือการก่อให้เกิดโรค เพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือทำลาย

“**ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่**” หมายความว่า กระบวนการกำจัดสิ่งปฏิกูลสำหรับอาคารประเภทต่าง ๆ เช่น บ้านพักอาศัย อาคารชุด โรงเรียน โรงพยาบาล โรงแรมหรือกลุ่มอาคาร

“**ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวม**” หมายความว่า กระบวนการกำจัดสิ่งปฏิกูลที่รวบรวมจากระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่ ส่วนเคลื่อนที่ หรือจากสถานที่ต่าง ๆ มากำจัดรวม

“**กากตะกอน**” หมายความว่า ส่วนที่เป็นของแข็งซึ่งเหลือจากการกำจัดสิ่งปฏิกูล

“**ผู้มีหน้าที่จัดการสิ่งปฏิกูล** หมายความว่า

(๑) **ราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจเทศบาล**...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....

(๒) **ราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจเทศบาล**...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๓) **ราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจเทศบาล**...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....ดำเนินการร่วมกับราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

(๔) **ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากราชการส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจเทศบาล**...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....

(๕) **ผู้ที่ได้รับใบอนุญาต**

~~“**ราชการส่วนท้องถิ่น**” หมายความว่า เทศบาล~~...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....

“**เทศบาล**”/ “**อบต.**” หมายความว่า เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....

“**เจ้าพนักงานท้องถิ่น**” หมายความว่า นายกเทศมนตรี...../นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

“**เจ้าพนักงานสาธารณสุข**” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๔ ให้นายกเทศมนตรี...../นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

ข้อแนะนำ

๑. การวางตำแหน่ง ของบทรักษาการ ให้พิจารณาด้วยว่า เป็นการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในรูปแบบใด ดังนี้ กรณีที่ ๑ ข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับนั้นมีการแบ่งหมวดหมู่ ให้กำหนดไว้ในข้อที่อยู่ต่อกับบทนิยาม และอยู่ก่อนการแบ่งหมวดหมู่ กรณีที่ ๒ ข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับนั้นไม่มีการแบ่งหมวดหมู่ ให้กำหนดไว้เป็นข้อสุดท้ายของข้อบัญญัติท้องถิ่น

๒. เนื่องจากแนวทางการยกร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในปัจจุบัน จะเคร่งครัดเรื่องฐานอำนาจในการออกกฎหมาย ซึ่งการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยเขียนข้อความให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเปิดช่องไว้ให้ไปออกระเบียบ ประกาศ เพิ่มเติมในภายหลัง ถือว่าเป็นการให้อำนาจต่อดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบ

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ การเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลในเขตพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่น ใดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่น จะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเอกชนเป็นผู้ดำเนินการหรือทำร่วมกับราชการส่วนท้องถิ่นก็ได้

สิ่งปฏิกูลที่จัดเก็บได้ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสอง ซึ่งดำเนินการจัดเก็บย่อมมีอำนาจนำไปดำเนินการใช้หรือหาประโยชน์ได้ตามข้อตกลงที่ทำไว้ระหว่างกัน

การจัดการของเสียอันตรายและของเสียไม่อันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่ในกรณีที่มีของเสียอันตรายหรือของเสียไม่อันตรายปนอยู่กับสิ่งปฏิกูลที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้จัดเก็บแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานมาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานต่อไป เมื่อพนักงานกำหนดเวลาดังกล่าวหากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานนั้นยังมิได้ดำเนินการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้จัดเก็บดำเนินการกับสิ่งปฏิกูลนั้นตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๖ ข้อ ๕ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะมอบให้บุคคลอื่นดำเนินการขนส่งสิ่งปฏิกูลแทน หรือจะอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินการขนส่งสิ่งปฏิกูลโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดเขตพื้นที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. มอบให้บุคคลอื่นดำเนินการขนส่งสิ่งปฏิกูลแทน หรือเขตพื้นที่การอนุญาตให้บุคคลใดดำเนินการขนส่งสิ่งปฏิกูลโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ แล้วแต่กรณี และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

ข้อ ๗ ข้อ ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูล นอกจากถ่าย เท ทิ้ง หรือกำจัด ณ สถานที่หรือตามวิธีที่ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. กำหนดหรือจัดให้

ข้อ ๘ ข้อ ๗ ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. หรือราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. ร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่ดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน และบุคคลซึ่งราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. มอบให้ดำเนินการฯ และกำจัดสิ่งปฏิกูลภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. รวมทั้งบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินการรับทำการฯ และกำจัดสิ่งปฏิกูลโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ แล้วแต่กรณี ต้องดำเนินการฯ และกำจัดสิ่งปฏิกูลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติฯ รวมทั้งกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๙ ข้อ ๘ ในกรณีที่มีการจัดงานมหรสพ งานเทศกาล งานแสดงสินค้า การชุมนุม การชุมนุมสาธารณะหรือกิจกรรมอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกันซึ่งใช้เวลาในการดำเนินการตั้งแต่สามชั่วโมงขึ้นไป ผู้จัดหรือผู้รับผิดชอบการดำเนินการดังกล่าว ต้องจัดให้มีส้วม ส้วมสาธารณะ ส้วมเคลื่อนที่ หรือส้วมชั่วคราวที่ถูกสุขลักษณะตามกฎหมายว่าด้วยการจัดการสิ่งปฏิกูลออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี สำหรับให้บริการอย่างเพียงพอ

เมื่อการดำเนินการตามวรรคหนึ่งเสร็จสิ้น ในกรณีที่มีการติดตั้งส้วมเคลื่อนที่หรือส้วมชั่วคราวให้ผู้จัดหรือผู้รับผิดชอบรื้อถอนและปรับสภาพพื้นที่บริเวณดังกล่าวให้เรียบร้อยและถูกสุขลักษณะ ในการนี้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบความเรียบร้อยในการรื้อถอนและปรับสภาพพื้นที่ดังกล่าว หากพบว่าไม่ถูกสุขลักษณะให้ออกคำสั่งให้ผู้จัดหรือผู้รับผิดชอบปรับปรุงแก้ไขได้

ข้อ ๑๐ ข้อ ๙ ในกรณีที่เกิดสาธารณภัยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหรือเกิดเหตุฉุกเฉิน ให้ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. หรือหน่วยงานของรัฐจัดให้มีส้วมเคลื่อนที่หรือส้วมชั่วคราวที่ถูกสุขลักษณะตามกฎหมายว่าด้วยการแล้วแต่กรณี สำหรับให้บริการตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๒

หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการเกี่ยวกับสุขลักษณะในการจัดการสิ่งปฏิกูล

ข้อแนะนำ

การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล ไว้ในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ ให้ อบต. พิจารณากำหนดได้โดยต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ปัจจุบันคือกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ. ๒๕๖๑) เว้นแต่มีความจำเป็นหรือมีเหตุผลเป็นพิเศษเฉพาะท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเสนอต่อคณะกรรมการสาธารณสุข และได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ กรมอนามัยได้นำข้อความตามบทบัญญัติในกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว มาไว้ในข้อบัญญัตินี้เพื่อเป็นตัวอย่างให้ อบต. ด้วยแล้ว ตามข้อ ๑๑-๑๒

ส่วนที่ ๑

สุขลักษณะของส้วม

ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองบ้านพักอาศัย อาคาร หรือสถานที่ที่มีส้วมต้องจัดให้มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่หรือต้องต่อไปยังระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวมตามข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง (๒) ข้อ ๑๗

ในกรณีที่ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลตามวรรคหนึ่งเป็นระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่เมื่อระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่เต็มหรือเลิกใช้งาน ต้องขนสิ่งปฏิกูลไปกำจัดที่ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวมตาม ~~ข้อ ๓๘~~ ~~วรรคหนึ่ง (๒)~~ ข้อ ๑๗

การนำน้ำทิ้งและกากตะกอนที่ผ่านการกำจัดสิ่งปฏิกูลออกจากระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลตามวรรคหนึ่ง น้ำทิ้งและกากตะกอนนั้นต้องได้มาตรฐานตาม ~~ข้อ ๓๘~~ ~~วรรคหนึ่ง~~ ข้อ ๑๘

~~ข้อ ๓๒~~ ข้อ ๑๑ เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ที่ให้บริการสาธารณะต้องดำเนินการให้สาธารณะถูกสุขลักษณะตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลพื้น ผนัง เพดาน โถส้วม โถปัสสาวะ และที่เปิดและปิดน้ำของโถส้วมและโถปัสสาวะ ให้สะอาด รวมทั้งต้องบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งาน

(๒) จัดให้มีน้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอสำหรับใช้งาน

(๓) จัดให้มีอ่างล้างมือพร้อมสบู่หรือผลิตภัณฑ์อื่นใดสำหรับทำความสะอาดมือซึ่งพร้อมใช้งาน

(๔) จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด และอยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม ตั้งอยู่ในบริเวณอ่างล้างมือหรือบริเวณใกล้เคียง

(๕) จัดให้มีสายฉีดน้ำชำระที่สะอาดและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน หรือกระดาดชำระชนิดยุ่ยและกระจายตัวได้ง่ายเมื่อเป็ยนน้ำซึ่งสามารถทิ้งลงในโถส้วมได้ ในกรณีที่กระดาดชำระเป็นชนิดที่ไม่สามารถทิ้งลงในโถส้วมได้หรือระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลไม่สามารถรองรับกระดาดชำระได้ให้รวบรวมกระดาดชำระที่ใช้แล้วใส่ที่รองรับมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด มีฝาปิดมิดชิด อยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึมและเก็บขนไปกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคจากกระดาดชำระที่ใช้แล้ว

(๖) ในส้วม ต้องมีการถ่ายเทอากาศที่ดีหรือระบบระบายอากาศเพื่อการถ่ายเทอากาศที่ดี

(๗) ประตูห้องส้วม ต้องมีที่จับเปิดและปิดที่สะอาด มีอุปกรณ์ยึดประตูด้านในที่สามารถไขจากด้านนอกได้ โดยประตูต้องเปิดออกจากด้านใน เป็นบานพับ บานเลื่อน หรือเป็นรูปแบบอื่นเพื่อให้สามารถเข้าช่วยเหลือผู้ใช้บริการในกรณีหมดสติได้

(๘) ดำเนินการอื่นใดตามที่ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ให้นำ ~~ข้อ ๓๓~~ ข้อ ๑๐ มาใช้บังคับกับสาธารณะด้วยโดยอนุโลม

ประเภทของอาคารหรือสถานที่ที่ให้บริการสาธารณะซึ่งต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

~~ข้อ ๓๓~~ ข้อ ๑๒ เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะหรือแพที่มีส้วมเคลื่อนที่ ต้องดำเนินการให้ส้วมเคลื่อนที่ถูกสุขลักษณะตลอดเวลาที่เปิดให้บริการ โดยให้นำสุขลักษณะใน ~~ข้อ ๓๒~~ ~~วรรคหนึ่ง~~ ข้อ ๑๑ ~~วรรคหนึ่ง~~ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม และให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลที่สามารถรองรับสิ่งปฏิกูลได้มากกว่าถังเก็บกักน้ำสะอาด โดยที่ระบายและถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลต้องอยู่ในสภาพดี ไม่แตกหรือชำรุด และสามารถป้องกันสัตว์แมลงหรือพาหะนำโรคได้ ทั้งนี้ ถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลต้องมีที่ระบายอากาศที่สูงพ้นหลังคาของยานพาหนะหรือแพ หรืออยู่ในตำแหน่งที่ไม่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน

(๒) เมื่อถึงถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลเต็มหรือเลิกใช้งาน ต้องขนสิ่งปฏิกูลไปกำจัดในระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ได้มาตรฐานตาม ~~ข้อ ๓๘~~ ข้อ ๑๗

(๓) ในกรณีที่ส้วมเคลื่อนที่มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้งและกากตะกอนต้องผ่านการกำจัดสิ่งปฏิกูลแล้ว โดยน้ำทิ้งและกากตะกอนนั้นต้องได้มาตรฐานตาม ~~ข้อ ๓๘~~ ~~วรรคหนึ่ง~~ ข้อ ๑๘ ~~วรรคหนึ่ง~~

(๔) ดำเนินการอื่นใดตามที่ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่ใช้เป็นที่ยูอาศัยประจำหรือแพที่มีส่วนเคลื่อนที่ ซึ่งไม่มีถึงเก็บกักสิ่งปฏิกูลหรือไม่สามารถสูบล้างสิ่งปฏิกูลจากถังเก็บกักสิ่งปฏิกูลไปกำจัดได้ ให้แพดังกล่าวจัดให้มีส่วนไว้บนพื้นดิน โดยให้น้ำข้อ ๓๓ ข้อ ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๔ ข้อ ๑๓ ผู้ที่จัดให้มีส่วนชั่วคราว ต้องจัดให้ส่วนชั่วคราวตั้งอยู่ในบริเวณที่มีความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้บริการ และต้องดำเนินการให้ส่วนชั่วคราวถูกสุขลักษณะตลอดเวลาที่เปิดให้บริการดังต่อไปนี้

(๑) พื้น ผนัง หลังคา และประตูของห้องส่วน รวมทั้งสุขภัณฑ์มีความปลอดภัย มั่นคงแข็งแรง ทนทานต่อการรับน้ำหนัก ไม่ก่อให้เกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุต่อผู้ใช้บริการ และดูแลให้สะอาดพร้อมใช้งานอยู่เสมอ รวมทั้งมีการถ่ายเทอากาศที่ดี

(๒) จัดให้มีน้ำใช้ที่สะอาดและเพียงพอสำหรับใช้งาน

(๓) จัดให้มีอ่างล้างมือพร้อมสบู่หรือผลิตภัณฑ์อื่นใดสำหรับทำความสะอาดมือซึ่งพร้อมใช้งาน

(๔) จัดให้มีสายฉีดน้ำชำระที่สะอาดและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน หรือกระดาดชำระชนิดหยดและกระจายตัวได้ง่ายเมื่อเป็ยกน้ำซึ่งสามารถทิ้งลงในโถส้วมได้ ในกรณีที่กระดาดชำระเป็นชนิดที่ไม่สามารถทิ้งลงในโถส้วมได้หรือระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลไม่สามารถรองรับกระดาดชำระได้ให้รวบรวมกระดาดชำระที่ใช้แล้วใส่ที่รองรับมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ สะอาด มีฝาปิดมิดชิด อยู่ในสภาพดี ไม่รั่วซึม และเก็บขนไปกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคจากกระดาดชำระที่ใช้แล้ว

(๕) จัดให้มีระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลตามข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง หรือจัดให้มีถึงเก็บกักสิ่งปฏิกูลตามข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง (๓) ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง (๑) และเมื่อถึงเก็บกักสิ่งปฏิกูลเต็มต้องขนส่งสิ่งปฏิกูลไปกำจัดในระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวมตามข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง (๒) ข้อ ๑๗

(๖) เมื่อเสร็จสิ้นการใช้งาน ต้องกำจัดสิ่งปฏิกูลที่ตกค้างอย่างถูกต้อง และรื้อถอน รวมทั้งปรับพื้นที่ให้อยู่ในสภาพที่ไม่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

(๗) ดำเนินการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๒

สุขลักษณะในการขนส่งสิ่งปฏิกูล

ข้อ ๓๕ ข้อ ๑๔ ผู้มีหน้าที่จัดการสิ่งปฏิกูล ต้องขนส่งสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มียานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลและอุปกรณ์ที่จำเป็นตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๗ ข้อ ๑๖ ที่มีจำนวนเพียงพอกับการให้บริการ

(๒) ดำเนินการสูบสิ่งปฏิกูลในช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยต้องมีมาตรการป้องกันกลิ่นในขณะทำการสูบสิ่งปฏิกูล เพื่อไม่ให้รบกวนผู้ที่พักอาศัยในอาคารหรือสถานที่ใกล้เคียงจนเป็นเหตุรำคาญ

(๓) ทำความสะอาดท่อสำหรับใช้สูบสิ่งปฏิกูลหลังจากสูบสิ่งปฏิกูลเสร็จแล้วโดยการสูบน้ำสะอาดจากถังเพื่อล้างภายในท่อหรือสายสูบ และทำความสะอาดท่อหรือสายสูบด้านนอกที่สัมผัสสิ่งปฏิกูลด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ

(๔) ในกรณีที่มีสิ่งปฏิกูลตกหล่นหรือรั่วไหล ให้ทำลายเชื้อโรคด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อแล้วทำความสะอาดด้วยน้ำ

(๕) จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมและมีสภาพพร้อมใช้งานสำหรับผู้ปฏิบัติงานสูบและขนส่งสิ่งปฏิกูล รวมทั้งจัดให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และตรวจตราควบคุมให้มีการใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือดังกล่าว รวมทั้งจัดให้มีอุปกรณ์สำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ประจำยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูล

(๖) ผู้ปฏิบัติงานสูบและขนส่งสิ่งปฏิกูลต้องสวมเสื้อผ้ามิดชิด ถุงมือยางหนา ฝาปิดปากปิดจมูกและสวมรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง รวมทั้งต้องทำความสะอาดถุงมือยางหนาและรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้งทุกครั้งหลังการปฏิบัติงาน

(๗) ต้องทำความสะอาดยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลหลังจากที่ออกปฏิบัติงานอย่างน้อยวันละหนึ่งครั้ง น้ำเสียที่เกิดจากการทำความสะอาดต้องเข้าสู่ระบบบำบัดหรือกำจัดน้ำเสีย หรือบ่อซึมโดยบ่อซึม ต้องอยู่ห่างจากแม่น้ำ คู คลอง หรือแหล่งน้ำธรรมชาติไม่น้อยกว่าสิบเมตร

(๘) ต้องจัดให้มีสถานที่เฉพาะที่มีขนาดกว้างขวางเพียงพอสำหรับจอดเก็บยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูล

(๙) ห้ามนำยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลไปใช้ในกิจกรรมอื่น และห้ามนำสิ่งปฏิกูลไปทิ้งในที่สาธารณะ

(๑๐) ดำเนินการอื่นใดตามที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓๖ ข้อ ๑๕ ผู้มีหน้าที่จัดการสิ่งปฏิกูลต้องจัดให้ผู้ปฏิบัติงานซึ่งทำหน้าที่สูบล้างและขนส่งสิ่งปฏิกูลได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี และได้รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมอนามัยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓๗ ข้อ ๑๖ ยานพาหนะสำหรับขนส่งสิ่งปฏิกูลต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ถังที่ใช้บรรจุสิ่งปฏิกูลต้องมีฝาเปิดและปิดอยู่ด้านบน โดยสามารถปิดได้มิดชิด ไม่รั่วซึมและป้องกันกลิ่น สัตว์ แมลง หรือพาหะนำโรคได้

(๒) ท่อหรือสายที่ใช้สูบล้างสิ่งปฏิกูลต้องไม่รั่วซึม

(๓) มีอุปกรณ์สูบล้างสิ่งปฏิกูลที่สามารถสูบล้างก่อนหนักได้ และมีมาตรวัดสิ่งปฏิกูลที่อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดี

(๔) มีช่องเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาดประจายานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูล เช่น ถังใส่น้ำ ไม้กวาด และน้ำยาฆ่าเชื้อ

(๕) บนตัวถังที่ใช้บรรจุสิ่งปฏิกูลต้องมีข้อความว่า “ใช้เฉพาะขนส่งสิ่งปฏิกูล” โดยสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายนอกยานพาหนะ

ในกรณีที่การขนส่งสิ่งปฏิกูลดำเนินการโดยผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจากราชการส่วนท้องถิ่นให้แสดงรหัสหรือหมายเลขทะเบียนใบอนุญาตพร้อมด้วยข้อความระบุชื่อ ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์ของนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตหรือเจ้าของกิจการด้วยตัวหนังสือขนาดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนไว้ที่ด้านข้างทั้งสองด้านของตัวถังที่ใช้บรรจุสิ่งปฏิกูล ในตำแหน่งที่บุคคลทั่วไปสามารถมองเห็นได้ชัดเจน โดยตัวอักษรต้องมีความสูงไม่น้อยกว่าสิบเซนติเมตร ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาตจากราชการส่วนท้องถิ่นหลายแห่งให้แสดงเฉพาะหมายเลขทะเบียนใบอนุญาตฉบับแรก และให้เก็บสำเนาหลักฐานใบอนุญาตฉบับอื่นไว้ในยานพาหนะขนส่งสิ่งปฏิกูลเพื่อการตรวจสอบ

ข้อ ๓๘ ข้อ ๑๗ ในการขนส่งสิ่งปฏิกูล เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งสิ่งปฏิกูล ให้ผู้มีหน้าที่จัดการสิ่งปฏิกูลดำเนินการควบคุมกำกับกับการขนส่งสิ่งปฏิกูล โดยออกเอกสารกำกับกับการขนส่งสิ่งปฏิกูล ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๓

สัญลักษณ์ในการกำจัดสิ่งปฏิกูล

ข้อ ๓๙ ข้อ ๑๘ ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบ่งเป็นสองระบบ ได้แก่

(๑) ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแบบติดกับที่

(๒) ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลรวม

ระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลตามวรรคหนึ่ง ต้องมีประเภท ขนาด ระยะเวลาในการสูบล้างก่อน และวิธีการระบายน้ำทิ้งที่ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

~~ข้อ ๒๐~~ ข้อ ๑๙ ในการระบายน้ำทิ้งและกากตะกอนที่ผ่านระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลแล้ว น้ำทิ้งและกากตะกอน ต้องมีปริมาณไขมันอนพยาธิและแบคทีเรียอีโคไล (Escherichia coli) ไม่เกินปริมาณที่รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

วิธีการเก็บตัวอย่างและการตรวจหาไขมันอนพยาธิและแบคทีเรียอีโคไล (Escherichia coli) ในน้ำทิ้งและกากตะกอนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

~~ข้อ ๒๑~~ ข้อ ๒๐ ผู้มีหน้าที่จัดการสิ่งปฏิกูลต้องจัดให้ผู้ปฏิบัติงานซึ่งทำหน้าที่กำจัดสิ่งปฏิกูลได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี และได้รับการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูล ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกรมอนามัยประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

~~ข้อ ๒๒~~ ข้อ ๒๑ ผู้มีหน้าที่จัดการสิ่งปฏิกูลต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงานซึ่งทำหน้าที่กำจัดสิ่งปฏิกูล และจัดให้มีอุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น จากการปฏิบัติงาน และตรวจตราควบคุมให้มีการใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือดังกล่าว รวมทั้งจัดให้มีอุปกรณ์สำหรับการปฐมพยาบาลเบื้องต้นติดตั้งไว้ในบริเวณหรือสถานที่กำจัดสิ่งปฏิกูล

~~ข้อ ๒๓~~ ข้อ ๒๒ ผู้ปฏิบัติงานซึ่งทำหน้าที่กำจัดสิ่งปฏิกูลต้องสวมเสื้อผ้ามิดชิด ถุงมือยางหนา ผ้าปิดปากปิดจมูก และสวมรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง รวมทั้งต้องทำความสะอาดถุงมือยางหนาและรองเท้าพื้นยางหุ้มแข้งทุกครั้งหลังการปฏิบัติงาน

หมวด ๓

การจ้าง การร่วมดำเนินการหรือการมอบหมาย และการร่วมลงทุนให้เก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล

~~ข้อ ๒๔~~ ข้อ ๒๓ การมอบหมายให้เก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

หมวด ๔

การดำเนินการ ใช้ และหาประโยชน์

~~ข้อ ๒๕~~ ข้อ ๒๔ การดำเนินการ ใช้ และหาประโยชน์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

หมวด ๕

ใบอนุญาต

~~ข้อ ๒๖~~ ข้อ ๒๕ ผู้ใดประสงค์จะดำเนินการรับทำการเก็บ ขน กำจัด หรือหาประโยชน์จากการจัดการสิ่งปฏิกูลโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการต้องได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ใบอนุญาตที่ออกให้ตามวรรคหนึ่งให้มีอายุดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาตการรับทำการเก็บและขนส่งสิ่งปฏิภูลให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต
 (๒) ใบอนุญาตการกำจัดสิ่งปฏิภูลให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต
 (๓) ใบอนุญาตการหาประโยชน์จากการจัดการสิ่งปฏิภูลให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต
 ผู้ใดได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้ว
~~ข้อ ๒๗~~ ข้อ ๒๖ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๒๒ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่
 กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับแสดงเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

- (๑) บัตรประจำตัวประชาชน
- (๒) สำเนาเอกสารสิทธิของสถานประกอบกิจการ (ที่ดิน/อาคาร/ยานพาหนะ)
- (๓) หนังสือยินยอมรับกำจัดจากสถานประกอบกิจการกำจัดสิ่งปฏิภูล (กรณีที่จะส่งไปกำจัดที่อื่น)
- (๔) หนังสือให้ความเห็นชอบการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (กรณีที่กฎหมายกำหนด)
- (๕) หลักฐานการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย (กรณีที่กฎหมายกำหนด)
- (๖) ใบมอบอำนาจ (กรณีที่มีการมอบอำนาจ)
- (๗) หลักฐานอื่นที่จำเป็น

ข้อแนะนำ

หากท้องถิ่นใดจะไม่กำหนดแบบคำขอหรือใบอนุญาตไว้แนบท้ายข้อบัญญัตินี้ และมีความ
 ประสงค์ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกประกาศกำหนดแบบคำขอหรือแบบใบอนุญาตในภายหลัง ให้พิจารณาฐาน
 อำนาจตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบด้วย โดยเทียบเคียงแนวทางการปฏิบัติได้จากบันทึก
 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๔๐/๒๕๖๖

ให้ อปท. จดเรียกรับสำเนาเอกสารที่ออกโดยส่วนราชการ อ้างอิง ตามประกาศสำนัก
 เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่องการยกเลิกการเรียกสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ประกาศ ณ วันที่ ๓๑
 สิงหาคม ๒๕๖๑ ดังนั้นให้ อปท. พิจารณากำหนดเอกสารหลักฐานเท่าที่จำเป็นต่อการยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบ
 กิจการแต่ละประเภท

~~ข้อ ๒๘~~ ข้อ ๒๗ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น
 ตรวจสอบความถูกต้องของคำขอและความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานทันที กรณีไม่ถูกต้องครบถ้วนให้
 เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งต่อผู้ยื่นคำขอให้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการทันที หากไม่สามารถดำเนินการได้ในขณะนั้น
 ให้จัดทำบันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานยื่นเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้
 เจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามไว้ในบันทึกนั้นด้วย

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาต หรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้
 ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดใน
 เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาต หรือยังไม่อาจมีคำสั่ง
 ไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้า
 ทุกเจ็ดวันจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ พร้อมสำเนาแจ้ง ก.พ.ร. ทราบทุกครั้ง

~~ข้อ ๒๙~~ ข้อ ๒๘ ผู้ได้รับอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวัน (หรือตามที่ อปท.
 เห็นสมควรโดยสามารถกำหนดจำนวนวันไว้ในข้อบัญญัตินี้) นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้า
 พนักงานท้องถิ่น เว้นแต่จะมีเหตุอันสมควรและได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบแล้ว

ข้อ-๓๐ ข้อ ๒๙ บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้

ข้อ-๓๑ ข้อ ๓๐ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ หรือแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง วิธีการแสดงใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อ-๓๒ ข้อ ๓๑ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(๒) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

หมวด ๖ ค่าธรรมเนียม

ข้อ-๓๓ ข้อ ๓๒ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล และค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

ข้อ-๓๔ ข้อ ๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

ข้อ-๓๕ ข้อ ๓๔ ผู้ใดมิได้ชำระค่าธรรมเนียมตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ ที่นอกเหนือจากข้อ-๓๔ ข้อ ๓๓ มีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (อปท. สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม แต่ไม่เกินหนึ่งพันบาท โดยอาศัยฐานอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่น)

บทเฉพาะกาล

(ถ้าไม่มีเหตุผลความจำเป็นต้องกำหนดบทเฉพาะกาล ให้ตัดส่วนนี้ออก)

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกเทศมนตรี...../นายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด...../นายอำเภอ.....

อัตราค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียม
การให้บริการเก็บ ขน และกำจัด และการออกใบอนุญาต
ท้ายเทศบัญญัติเทศบาล...../ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....
เรื่อง การจัดการสิ่งปฏิกูล พ.ศ.

๑. ค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต ให้เก็บค่าธรรมเนียมในอัตราค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

- (๑) ใบอนุญาตการรับทำการเก็บและขนสิ่งปฏิกูล ฉบับละ ..บาท
- (๒) ใบอนุญาตการกำจัดสิ่งปฏิกูล ฉบับละ ... บาท
- (๓) ใบอนุญาตการหาประโยชน์จากการจัดการสิ่งปฏิกูล ฉบับละ ... บาท

๒. ในกรณีที่มีการนำพลังงานทดแทนหรือพลังงานสะอาดมาใช้ในการเก็บและขนสิ่งปฏิกูลหรือมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือการหาประโยชน์จากการจัดการสิ่งปฏิกูล ซึ่งสามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ ให้เก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ในอัตราค่าธรรมเนียม ดังนี้

- (๑) ใบอนุญาตการรับทำการเก็บและขนสิ่งปฏิกูล ฉบับละ ... บาท
- (๒) ใบอนุญาตการกำจัดสิ่งปฏิกูล ฉบับละ... บาท
- (๓) ใบอนุญาตการหาประโยชน์จากการจัดการสิ่งปฏิกูล ฉบับละ... บาท

๓. ค่าธรรมเนียมในการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นเทศบาล/อบต. หรือหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่นรวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ราชการส่วนท้องถิ่นเทศบาล/อบต. มอบหมายให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล ให้เก็บค่าธรรมเนียมในอัตราค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

(๑) การเก็บและขนสิ่งปฏิกูล หรือการกำจัดสิ่งปฏิกูล เป็นรายครั้ง

(ก) การเก็บและขนสิ่งปฏิกูลต่อครั้ง ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๕๐๐ ลิตร หรือ ๐.๕ ลูกบาศก์เมตร และให้เก็บค่าธรรมเนียมหน่วยละ ... บาท

(ข) กรณีมีปริมาณสิ่งปฏิกูลที่เก็บและขนต่อครั้งเกิน ๑,๐๐๐ ลิตร หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร ให้เก็บค่าธรรมเนียมตาม (ก) สำหรับปริมาณสิ่งปฏิกูลส่วนที่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ลิตร หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร และสำหรับปริมาณสิ่งปฏิกูลส่วนที่เกิน ๑,๐๐๐ ลิตร หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๑,๐๐๐ ลิตร หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร โดยให้เก็บค่าธรรมเนียมหน่วยละ ... บาท

(ค) การกำจัดสิ่งปฏิกูลต่อครั้ง ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๕๐๐ ลิตร หรือ ๐.๕ ลูกบาศก์เมตร และให้เก็บค่าธรรมเนียมหน่วยละ ... บาท

(ง) กรณีมีปริมาณสิ่งปฏิกูลที่กำจัดต่อครั้งเกิน ๑,๐๐๐ ลิตร หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร ให้เก็บค่าธรรมเนียมตาม (ค) สำหรับปริมาณสิ่งปฏิกูลส่วนที่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ ลิตร หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร และสำหรับปริมาณสิ่งปฏิกูลส่วนที่เกิน ๑,๐๐๐ ลิตร หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๑,๐๐๐ ลิตร หรือ ๑ ลูกบาศก์เมตร โดยให้เก็บค่าธรรมเนียมหน่วยละ ... บาท

(๒) กรณีที่คำนวณปริมาณสิ่งปฏิกูลแล้ว เศษไม่เกินกึ่งหนึ่งของหน่วยตามที่กำหนดใน (๑) ให้คิดเป็นครึ่งหน่วย เศษเกินกึ่งหนึ่งของหน่วยตามที่กำหนดใน (๑) ให้คิดเป็นหนึ่งหน่วย

๔. ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลเป็นรายเดือนและรายครั้งตามข้อ...แล้วแต่กรณีให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ซึ่งอยู่ในพื้นที่ตามประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย เฉพาะกรณีสาธารณภัยที่เกิดจากธรรมชาติตั้งแต่วันที่มีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยจนถึงวันที่มีการประกาศวันสิ้นสุดสาธารณภัย ทั้งนี้ กรณีที่ระยะเวลาที่เกิดสาธารณภัยไม่ครบเดือนให้ปัดเป็นหนึ่งเดือน

ข้อแนะนำ

การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ต้องไม่ขัดกับกฎกระทรวงอัตราค่าธรรมเนียมที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และกฎกระทรวงอัตราค่าธรรมเนียมที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(ตัวอย่าง) การกำหนดค่าธรรมเนียมข้างต้นนี้ นำมาจากตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ออกตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗

ตัวอย่างเอกสารแนบท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ ประกอบด้วย

- ๑) อัตราค่าธรรมเนียม/บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม
- ๒) แบบคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต
- ๓) ใบอนุญาต
- ๔) แบบคำขอใบแทนใบอนุญาต
- ๕) ใบแทนใบอนุญาต

ข้อแนะนำ

เอกสารแนบท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ หากท้องถิ่นใดจะไม่กำหนดแบบคำขอหรือใบอนุญาตไว้แนบท้ายข้อบัญญัตินี้ และมีความประสงค์ให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกประกาศกำหนดแบบคำขอหรือแบบใบอนุญาตในภายหลัง ให้พิจารณาฐานอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบด้วย โดยเทียบเคียงแนวทางการปฏิบัติได้จากบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๔๐/๒๕๖๖

หมายเหตุ : ร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ เป็นเพียงตัวอย่าง อปท. สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ณ วันที่ ๔ มิ.ย. ๒๕๖๘

(ตามมติที่ประชุมฯ เมื่อวันที่ ๒๒ พ.ค. ๖๘)

๒. ตัวอย่างร่างเทศบัญญัติและข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การจัดการมูลฝอยทั่วไป

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างเทศบัญญัติเทศบาล... /ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ...

เรื่อง การจัดการมูลฝอยทั่วไป

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดการมูลฝอยทั่วไป

เหตุผล

โดยที่การจัดการมูลฝอยทั่วไปที่ไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน การจัดการมูลฝอยทั่วไปที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะจะควบคุมและป้องกันไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของโรคและไม่ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อประชาชน และไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งการจัดการมูลฝอยทั่วไปมีขั้นตอนการดำเนินการหลายขั้นตอนตั้งแต่การเก็บ ขน กำจัด หรือหาประโยชน์จากการจัดการมูลฝอยทั่วไป สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการเกี่ยวกับสุขลักษณะในการจัดการมูลฝอยทั่วไป หลักเกณฑ์การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยทั่วไปของราชการส่วนท้องถิ่นและอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการรับทำการเก็บ ขน กำจัด หรือหาประโยชน์จากการจัดการมูลฝอยทั่วไปโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการ จึงตราเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

(ร่าง)

เทศบัญญัติเทศบาล...../ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เรื่อง การจัดการมูลฝอยทั่วไป

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรให้มีเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติว่าด้วยการจัดการมูลฝอยทั่วไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (กรณีเทศบาล) หรือมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (กรณีข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล) ประกอบมาตรา ๓๔/๒ และ มาตรา ๓๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาล...../สภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และผู้ว่าราชการจังหวัด...../นายอำเภอ.....จึงตราเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาล.....การจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ.”
/ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....การจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ.”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาล.....ตั้งแต่เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาล.....แล้วเจ็ดวัน /ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล.....ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อแนะนำ

๑. การประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ กำหนดไว้ ทั้งนี้ กรณีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา อาทิ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ได้มีบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับการประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังนั้น จึงต้องลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. กรณีถ้าเป็นการแก้ไขเพิ่มเติม/ยกเลิกเทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติเดิม ก็ต้องระบุให้ชัดเจนว่าแก้ไขเพิ่มเติม/ยกเลิกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ อะไร ข้อใดเป็นต้น ยกตัวอย่าง เช่น ข้อ .. ให้ยกเลิกเทศบัญญัติ..... พ.ศ. โดยรูปแบบจะมีทั้งการยกเลิกข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับเดียว/การยกเลิกข้อบัญญัติท้องถิ่นหลายฉบับ ซึ่งเป็นข้อบัญญัติในกลุ่มเดียวกัน และการยกเลิกข้อบัญญัติฉบับอื่น ๆ ซึ่งมีใช้ข้อบัญญัติฉบับเดียวกัน แต่หากเป็นกรณีที่เป็นกรออกข้อบัญญัติท้องถิ่นใหม่หรือเป็นการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ในเรื่องนี้เป็นครั้งแรก ไม่ต้องมีข้อนี้

ข้อ ๓ ในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

“มูลฝอยทั่วไป” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น แต่ไม่รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข และสิ่งของที่ไม่ใช่แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน ของเสียจากวัตถุดิบ ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ของเสียที่เป็นผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ และของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

“มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่” หมายความว่า มูลฝอยทั่วไปที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือ นำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้

“ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทั่วไป” หมายความว่า ประชาชน และเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารสถานประกอบการ สถานบริการ โรงงานอุตสาหกรรม ตลาด หรือสถานที่ใด ๆ ที่เป็นแหล่งกำเนิดมูลฝอยทั่วไป

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. หรือหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการเก็บขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไปในเขตพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่น-เทศบาล/ อบต.หรือทำร่วมกับราชการส่วนท้องถิ่น-เทศบาล/ อบต.

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีเทศบาล...../นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....

“เทศบาล”/ “อบต.” หมายความว่า เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....

“ข้อบัญญัติ” หมายความว่า เทศบัญญัติเทศบาล...../ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

ข้อ ๔ ให้นายกเทศมนตรี...../นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

ข้อแนะนำ

๑. การวางตำแหน่ง ของบทรักษาการ ให้พิจารณาด้วยว่า เป็นการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในรูปแบบใด ดังนี้ กรณีที่ ๑ ข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับนั้นมีการแบ่งหมวดหมู่ ให้กำหนดไว้ในข้อที่อยู่ต่อกจากบทนิยาม และอยู่ก่อนการแบ่งหมวดหมู่ กรณีที่ ๒ ข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับนั้นไม่มีการแบ่งหมวดหมู่ ให้กำหนดไว้เป็นข้อสุดท้ายของข้อบัญญัติท้องถิ่น

๒. เนื่องจากแนวทางการยกร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในปัจจุบัน จะเคร่งครัดเรื่องฐานอำนาจในการออกกฎหมาย ซึ่งการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยเขียนข้อความให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเปิดช่องไว้ให้ไปออกระเบียบ ประกาศ เพิ่มเติมในภายหลัง ถือว่าเป็นการให้อำนาจต่อดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบ

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ การเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไปในเขตพื้นที่ของราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นจะมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเอกชนเป็นผู้ดำเนินการหรือทำร่วมกับราชการส่วนท้องถิ่นก็ได้

มูลฝอยทั่วไปที่จัดเก็บได้ ราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายตามวรรคสอง ซึ่งดำเนินการจัดเก็บย่อมมีอำนาจนำไปดำเนินการใช้หรือหาประโยชน์ได้ตามข้อตกลงที่ทำไว้ระหว่างกัน

การจัดการของเสียอันตรายและของเสียไม่อันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่ในกรณีที่มีของเสียอันตรายหรือของเสียไม่อันตรายปนอยู่กับมูลฝอยที่ราชการส่วน

ท้องถิ่นจัดเก็บ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้จัดเก็บแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานมาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานต่อไป เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวหากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานนั้นยังมีได้ดำเนินการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น รวมทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้จัดเก็บดำเนินการกับมูลฝอยนั้นตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๖ การจัดการมูลฝอยทั่วไป ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยจัดให้มีระบบจัดการและกำจัดมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่นๆ ได้

ข้อ ๗ ราชการส่วนท้องถิ่นต้องรณรงค์สร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลดปริมาณ และคัดแยกมูลฝอยทั่วไปเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ มีความตระหนักรู้และรับผิดชอบในการจัดการมูลฝอยทั่วไป ณ แหล่งกำเนิด รวมตลอดทั้งเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ

ข้อ ๘ ข้อ ๕ ในการจัดการมูลฝอยทั่วไป ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไปอย่างน้อยสองคนและมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ข้อ ๙ นอกจากการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรฐานการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไปที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัตินี้ และในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรฐานไว้เป็นการเฉพาะให้เป็นหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรฐานนั้นด้วย

หมวด ๒

การเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป

ส่วนที่ ๑

การเก็บและขนมูลฝอยทั่วไป

ข้อแนะนำ

การกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขลักษณะการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป ไว้ในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ ให้ อบท. พิจารณากำหนดได้โดยไม่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ปัจจุบันคือกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. ๒๕๖๐) เว้นแต่มีความจำเป็นหรือมีเหตุผลเป็นพิเศษเฉพาะท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเสนอต่อคณะกรรมการสาธารณสุข และได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ กรมอนามัยได้นำข้อความตามบทบัญญัติในกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว มาไว้ในข้อบัญญัตินี้เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่ อบท. ด้วยแล้ว ตามข้อ ๑๐-๓๑

ข้อ ๑๐ ข้อ ๖ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเทศบาล/ อบต. จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยไว้ในที่สาธารณะและสถานสาธารณะให้เพียงพอและเหมาะสมกับประเภท ปริมาณมูลฝอย และกิจกรรมในสถานที่นั้น โดยอย่างน้อยต้องมีภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ใหม่

ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. ต้องจัดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่เอกชนที่เปิดให้ประชาชนเข้าไปได้จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยตามวรรคหนึ่ง

เพื่อประโยชน์ในการเก็บมูลฝอย ให้ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยคัดแยกมูลฝอยอย่างน้อยเป็นมูลฝอยทั่วไป และมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน โดยให้คัดแยกมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ออกจากมูลฝอยทั่วไปด้วย

ราชการส่วนท้องถิ่นเทศบาล/ อบต. อาจกำหนดให้มีการคัดแยกมูลฝอยอินทรีย์หรือมูลฝอยประเภทอื่นออกจาก มูลฝอยทั่วไปก็ได้

ข้อ ๓๓ ข้อ ๗ ฤกษ์หรือภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ฤกษ์สำหรับบรรจุมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ต้องเป็นถุงพลาสติกหรือฤกษ์ที่ทำจากวัสดุอื่นที่มีความเหนียว ทนทาน ไม่ฉีกขาดง่าย ไม่รั่วซึม ขนาดเหมาะสม และสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก

(๒) ภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ต้องทำจากวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย มีความแข็งแรง ทนทาน ไม่รั่วซึม มีฝาปิดมิดชิด สามารถป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรคได้ ขนาดเหมาะสม สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก และง่ายต่อการถ่ายและเทมูลฝอย

ฤกษ์หรือภาชนะสำหรับบรรจุมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ตามวรรคหนึ่ง ให้ระบุข้อความที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ โดยมีขนาดและสีของข้อความที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ทั้งนี้ โดยมีสีเฉพาะสำหรับภาชนะรองรับมูลฝอยแต่ละประเภท ดังนี้

(๑) สีน้ำเงิน สำหรับมูลฝอยทั่วไป

(๒) สีเขียว สำหรับมูลฝอยอินทรีย์

(๓) สีเหลือง สำหรับมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่

(๔) สีส้ม สำหรับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

(๕) สีแดง สำหรับมูลฝอยติดเชื้อ

เพื่อความปลอดภัยอาจจัดภาชนะรองรับมูลฝอยตามวรรคหนึ่งให้มีลักษณะโปร่งใสก็ได้

ข้อ ๓๒ ข้อ ๘ ให้ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอย บรรจุมูลฝอยทั่วไปหรือมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ในฤกษ์หรือภาชนะบรรจุสำหรับบรรจุมูลฝอย ในกรณีบรรจุในฤกษ์ต้องบรรจุในปริมาณที่เหมาะสม และมัดหรือปิดปากฤกษ์ให้แน่น เพื่อป้องกันการหกหล่นของมูลฝอยดังกล่าว กรณีบรรจุในภาชนะบรรจุต้องบรรจุในปริมาณที่เหมาะสม และมีการทำความสะอาดภาชนะบรรจุนั้นเป็นประจำสม่ำเสมอ

ข้อ ๓๓ ข้อ ๙ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารอยู่อาศัยรวม อาคารชุด หอพัก หรือโรงแรมที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่แปดสิบห้องขึ้นไป หรือมีพื้นที่ใช้สอยมากกว่าสี่พันตารางเมตรขึ้นไป หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร สถานประกอบการ สถานบริการ โรงงานอุตสาหกรรม ตลาด หรือสถานที่ใด ๆ ที่มีปริมาณมูลฝอยทั่วไปตั้งแต่สองลูกบาศก์เมตรต่อวัน จัดให้มีที่พักรวมมูลฝอยทั่วไป ภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมา ใช้ใหม่ หรือภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ที่มีขนาดใหญ่ที่เป็นไปตามข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ หรือข้อ ๓๖ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๒ ตามความเหมาะสมหรือตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๓๔ ข้อ ๑๐ ที่พักรวมมูลฝอยทั่วไป ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และสูลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นอาคารหรือเป็นห้องแยกเป็นสัดส่วนเฉพาะที่มีการป้องกันน้ำฝน หรือภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ที่มีขนาดใหญ่ตามข้อ ๓๖ ข้อ ๑๒ ที่สามารถบรรจุมูลฝอยได้ไม่น้อยกว่าสองวัน

(๒) มีพื้นและผนังของอาคารหรือห้องแยกตาม (๑) ต้องเรียบ มีการป้องกันน้ำซึมหรือน้ำเข้า ทำด้วยวัสดุที่ทนทาน ทำความสะอาดง่าย สามารถป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค และมีการระบายอากาศ

(๓) มีรางหรือท่อระบายน้ำเสียหรือระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อรวบรวมน้ำเสียไปจัดการตามที่กฎหมายกำหนด

(๔) มีประตูกว้างเพียงพอให้สามารถเคลื่อนย้ายมูลฝอยได้โดยสะดวก

(๕) มีการกำหนดขอบเขตบริเวณที่ตั้งสถานที่พักรวมมูลฝอยทั่วไป มีข้อความที่มีขนาดเห็นได้ชัดเจนว่า “ที่พักรวมมูลฝอยทั่วไป” และมีการดูแลรักษาความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

ที่พักรวมมูลฝอยทั่วไปต้องตั้งอยู่ในสถานที่สะดวกต่อการเก็บรวบรวมและขนถ่ายมูลฝอยทั่วไป และอยู่ห่างจากแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและสถานที่ประกอบหรือปรุงอาหาร ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๓๕ ข้อ ๑๑ ภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่สำหรับสถานที่ตาม ข้อ ๓๓ ข้อ ๙ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ทำจากวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย มีความแข็งแรง ทนทาน ไม่รั่วซึม มีฝาปิดมิดชิด สามารถป้องกัน สัตว์และแมลงพาหะนำโรคได้ ขนาดเหมาะสม สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก และง่ายต่อการถ่ายและมูลฝอย

(๒) มีข้อความว่า “มูลฝอยทั่วไป” หรือ “มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่” แล้วแต่กรณี และมีขนาด และสีของข้อความที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน

ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๒ ภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งมี ปริมาตรตั้งแต่สองลูกบาศก์เมตรขึ้นไป ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และสุขลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีความแข็งแรง ทนทาน ไม่รั่วซึม มีลักษณะปิดมิดชิด สามารถป้องกันสัตว์ และแมลงพาหะ นำโรคได้ สะดวกต่อการขนถ่ายมูลฝอย และสามารถล้างทำความสะอาดได้ง่าย มีระบบรวบรวมและป้องกันน้ำชะ มูลฝอยไหลปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม

(๒) มีการทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

ภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ที่มีขนาดใหญ่ต้องตั้งอยู่ในบริเวณ ที่เหมาะสม สะดวกต่อการขนถ่ายและไม่กีดขวางเส้นทางจราจร แยกเป็นสัดส่วนเฉพาะ พื้นฐานเรียบ มั่นคง แข็งแรง ทำความสะอาดง่าย มีรางหรือท่อระบายน้ำทิ้งหรือระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อรวบรวมน้ำเสียไปจัดการตามที่ กฎหมายกำหนด และอยู่ห่างจากแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและสถานที่ประกอบหรือปรุงอาหารตามที่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๓ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต.จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยหรือภาชนะ รองรับมูลฝอยที่มีขนาดใหญ่ไว้ในที่สาธารณะและสถานสาธารณะให้เพียงพอและเหมาะสมกับประเภท ปริมาณ มูลฝอย และกิจกรรมในสถานที่นั้น โดยอย่างน้อยต้องมีภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไป และมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่

ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดถ่าย เท ทิ้งมูลฝอยในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ นอกจาก ถ่าย เท ทิ้งในภาชนะรองรับมูลฝอยที่ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต.จัดไว้ให้

ข้อ ๑๕ ข้อ ๑๕ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต.ประกาศกำหนดวัน เวลา สถานที่ และ เส้นทางเก็บและขน มูลฝอยทั่วไปให้ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร

ในกรณีมีเหตุผลความจำเป็นทำให้ไม่สามารถเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปตามประกาศในวรรคหนึ่งได้ ให้แจ้งผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้าโดยวิธีหนึ่งวิธีใดภายในเวลาอันสมควร

ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๖ การเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปให้บรรจุไว้ในอุปกรณ์หรือยานพาหนะซึ่งกันน้ำ และปิดอย่างมิดชิด รวมทั้งจัดการป้องกันไม่ให้มูลฝอยทั่วไป น้ำ หรือสิ่งอื่นอันเกิดจากมูลฝอยทั่วไปตกหล่นรั่วไหล ออกจากอุปกรณ์หรือยานพาหนะนั้น และต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว โดยระมัดระวังไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ การจราจร สุขภาพอนามัย หรือคุณภาพชีวิตของประชาชน

ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๗ ในกรณีที่ผู้ดำเนินการเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปจัดให้มีสถานที่คัดแยกมูลฝอย ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และสุขลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นพื้นที่เฉพาะ มีขนาดเพียงพอ เหมาะสม สามารถรองรับมูลฝอยที่จะนำเข้ามาคัดแยกได้ มีการรักษาบริเวณโดยรอบให้สะอาดและเป็นระเบียบอยู่เสมอ

(๒) มีแสงสว่างเพียงพอสามารถมองเห็นวัตถุต่าง ๆ ได้ชัดเจน

(๓) มีการระบายอากาศเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

(๔) จัดให้มีห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือที่สะอาด เพียงพอ สำหรับใช้งานและชำระล้างร่างกาย

(๕) มีการป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค

(๖) มีการป้องกันฝุ่นละออง กลิ่น เสียง ความสั่นสะเทือน หรือการดำเนินการที่อาจก่อให้เกิด เหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

(๗) จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย และมีการบำรุงรักษาให้พร้อมใช้งานตลอดเวลา

(๘) มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และน้ำทิ้งที่ระบายออกสู่ภายนอกเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

ในกรณีวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มชุมชนดำเนินการคัดแยกมูลฝอยในลักษณะที่ไม่เป็นการค้า หรือแสวงหากำไร ต้องแจ้งราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต.ที่วิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มชุมชนนั้นตั้งอยู่ และให้ ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต.กำกับดูแลการดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์

ข้อ ๒๒ ข้อ ๑๘ ผู้ดำเนินการเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปต้องจัดให้มีผู้ปฏิบัติงานซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมและคัดแยกมูลฝอย และขนมูลฝอย โดยต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสม สำหรับผู้ปฏิบัติงานดังกล่าว อุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน อุปกรณ์ และเครื่องมือป้องกันอัคคีภัย ตลอดจนเครื่องมือปฐมพยาบาลไว้ประจำรถขนมูลฝอยด้วย

ผู้ปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพประจำปี และผ่านการฝึกอบรมให้มีความรู้ ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๒๓ ข้อ ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ประกอบกิจการหรือผู้ครอบครองโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็น แหล่งกำเนิดมูลฝอยทั้งสิ่งของที่ไม่ใช่แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน ของเสียจาก วัตถุอันตราย ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ของเสียที่เป็นผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ และของเสียอันตรายตาม กฎหมายว่าด้วยโรงงานปะปนกับมูลฝอยทั่วไปตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๐ ผู้ดำเนินการขนมูลฝอยทั่วไป ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

(๑) แยกขนมูลฝอยและขนตามวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บและขนมูลฝอยที่ ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต.กำหนดตามข้อ ๑๙ ข้อ ๑๕

(๒) จัดให้มีมาตรการควบคุมกำกับกับการขนมูลฝอยเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งมูลฝอย

(๓) ใช้นานพาหนะขนมูลฝอยทั่วไปที่มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๒๕ ข้อ ๒๑ และต้องดูแล ยานพาหนะดังกล่าวที่ใช้ในการขนมูลฝอยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

(ก) มีการล้างทำความสะอาดยานพาหนะและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการขนมูลฝอย เป็นประจำทุกวัน โดยสถานที่ล้างทำความสะอาดดังกล่าวต้องมีลักษณะเป็นพื้นเรียบ แข็งแรง ทนทาน มีความลาดเอียง น้ำไม่ท่วมขัง ทำความสะอาดง่าย มีรางหรือท่อระบายน้ำเสียหรือระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อรวบรวมน้ำเสีย ไปจัดการตามที่กฎหมายกำหนด และมีการป้องกันเหตุรำคาญและผลกระทบต่อสุขภาพ

(ข) จัดให้มีบริเวณที่จอดเก็บยานพาหนะขนมูลฝอยทั่วไปมีขนาดกว้างขวางเพียงพอ และมี การดูแลทำความสะอาดบริเวณดังกล่าวเป็นประจำ

ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๑ ยานพาหนะขนมูลฝอยทั่วไปต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ตัวถังบรรจุมูลฝอยมีความแข็งแรงทนทาน ไม่รั่วซึม มีลักษณะปกปิด ง่ายต่อการบรรจุ ขน ถ่าย และทำความสะอาด ระดับตัวถังไม่สูงเกินไปหรืออยู่ในระดับที่ปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในขณะขน ถ่ายมูลฝอย

(๒) มีการป้องกันหรือติดตั้งภาชนะรองรับน้ำจากมูลฝอยเพื่อมิให้รั่วไหลตลอดการปฏิบัติงาน และสามารถนำน้ำเสียจากมูลฝอยไปบำบัดในระบบบำบัดน้ำเสีย

(๓) มีสัญลักษณ์หรือสัญญาณไฟติดไว้ประจำยานพาหนะชนิดไม่ก่อให้เกิดความรำคาญ สามารถมองเห็นได้ในระยะไกล และเปิดให้สัญญาณตลอดเวลาในขณะที่ปฏิบัติงาน

กรณีบุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งได้รับมอบจากราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. ให้เป็นผู้ดำเนินการ เก็บขนหรือกำจัดมูลฝอยทั่วไปภายใต้การดูแลของราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต.ให้บุคคลหรือนิติบุคคลนั้น แสดงชื่อราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. ด้วยตัวหนังสือที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนไว้ที่ภายนอกตัวถัง ด้านข้างทั้งสองด้านของยานพาหนะขนมูลฝอย พร้อมกับแสดงแผ่นป้ายขนาดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ระบุชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลหรือนิติบุคคลนั้นไว้ที่ยานพาหนะขนมูลฝอยในบริเวณที่บุคคลภายนอกสามารถ มองเห็นได้อย่างชัดเจน

กรณีบุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้ผู้ได้รับอนุญาตแสดงชื่อ บุคคลหรือนิติบุคคล เลขที่ใบอนุญาตของบริษัทด้วยตัวหนังสือที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนไว้ที่ภายนอก ตัวถังด้านข้างทั้งสองด้านของยานพาหนะขนส่งมูลฝอย พร้อมกับแสดงแผ่นป้ายขนาดที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ระบุชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลหรือนิติบุคคลนั้นไว้ที่ยานพาหนะขนส่งมูลฝอยในบริเวณที่บุคคลภายนอก สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน

ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๒ ในกรณีที่มีความจำเป็น ผู้ดำเนินการขนส่งมูลฝอยทั่วไปอาจจัดให้มีสถานีขนถ่ายมูลฝอย ก็ได้

สถานีขนถ่ายมูลฝอยทั่วไปตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นอาคาร ที่มีการป้องกันน้ำซึมหรือน้ำเข้า มีการระบายอากาศ มีแสงสว่างที่เพียงพอ ต่อการปฏิบัติงาน และมีขนาดเหมาะสมกับปริมาณมูลฝอยที่ต้องพักรอการขนถ่าย

(๒) มีการป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค ฝุ่นละออง กลิ่น เสียง ความสั่นสะเทือน หรือ การดำเนินการที่อาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๓) มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และน้ำทิ้งที่ระบายออกสู่ภายนอกเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่อาคารที่ไม่ถูกบังคับให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย

ส่วนที่ ๒

การกำจัดมูลฝอยทั่วไป

ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการกำจัดมูลฝอยทั่วไป ให้คัดแยกมูลฝอยที่จัดเก็บได้ออกเป็น มูลฝอยที่ย่อยสลายง่าย มูลฝอยที่ย่อยสลายยาก และมูลฝอยที่ไม่ย่อยสลาย ก่อนนำไปกำจัด ทั้งนี้ การกำจัดให้ทำ ตามความเหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพและคุณสมบัติของมูลฝอยนั้น หรือสอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม และระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต.ส่งเสริมและสนับสนุนให้ ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมและสามารถพึ่งพาตนเองในการกำจัดมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด

ข้อ ๒๘ ข้อ ๒๔ ผู้ดำเนินการกำจัดมูลฝอยทั่วไป ต้องจัดให้มีผู้ปฏิบัติงานซึ่งทำหน้าที่กำจัดมูลฝอย และจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับผู้ปฏิบัติงานดังกล่าว อุปกรณ์หรือเครื่องมือ ป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน อุปกรณ์และเครื่องมือป้องกันอัคคีภัย ตลอดจนเครื่องมือปฐม พยาบาลติดตั้งไว้ในบริเวณสถานที่กำจัดมูลฝอยด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่กำจัดมูลฝอยทั่วไปตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี และผ่าน การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๒๙ ข้อ ๒๕ การกำจัดมูลฝอยทั่วไปต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กำจัดมูลฝอยโดยวิธีหนึ่งวิธีใดตามที่กำหนดในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ โดยให้ศึกษา ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ก่อนทำการก่อสร้างระบบกำจัดมูลฝอย และมีมาตรการควบคุมกำกับ การดำเนินงานกำจัดมูลฝอยในแต่ละวิธีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดการมูลฝอยเพื่อป้องกันไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

(๒) ไม่นำสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน ของเสีย จากวัตถุดิบ ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ของเสียที่เป็นผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ และของเสียอันตรายตาม กฎหมายว่าด้วยโรงงาน มูลฝอยติดเชื้อ และมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนมากำจัดร่วมกับมูลฝอย ตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๓๐ ข้อ ๒๖ การกำจัดมูลฝอย ให้มีระบบคัดแยกมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายและมูลฝอยพลาสติกเพื่อนำไปกำจัดตามหลักวิชาการ หรือจัดให้มีระบบบดย่อยมูลฝอยพลาสติกให้เป็นชิ้นเล็กก่อนนำไปกำจัด โดยให้ดำเนินการวิธีการหนึ่งหรือวิธีการใดตามกฎหมายว่าด้วยการจัดการมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังนี้

- (๑) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล
- (๒) การหมักทำปุ๋ยหรือก๊าซชีวภาพ
- (๓) การกำจัดด้วยพลังงานความร้อน
- (๔) การแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิง
- (๕) การแปรสภาพเป็นพลังงานไฟฟ้า
- (๖) วิธีอื่นตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด หรือคณะกรรมการจังหวัดให้คำแนะนำ

การกำจัดมูลฝอยข้ามเขตไปในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

การกำจัดมูลฝอยข้ามเขตจังหวัด ให้เสนอคณะกรรมการในระดับจังหวัดของพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของสถานที่กำจัดมูลฝอยให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ

ข้อ ๓๑ ข้อ ๒๗ การดำเนินการกำจัดมูลฝอยตามข้อ ๓๐ ข้อ ๒๖ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้กฎกระทรวงซึ่งออกตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๓

การจ้าง การร่วมดำเนินการหรือการมอบหมาย และการร่วมลงทุนให้เก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

ข้อ ๓๒ ข้อ ๒๘ การมอบหมายให้เก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

หมวด ๔

การดำเนินการ ใช้ และหาประโยชน์

ข้อ ๓๓ ข้อ ๒๙ การดำเนินการ ใช้ และหาประโยชน์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

หมวด ๕

ใบอนุญาต

ข้อ ๓๔ ข้อ ๓๐ ผู้ใดประสงค์จะดำเนินการรับทำการเก็บ ขน กำจัด หรือหาประโยชน์จากการจัดการมูลฝอยทั่วไปโดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการต้องได้รับใบอนุญาตจาก เจ้าพนักงานท้องถิ่น

ใบอนุญาตที่ออกให้ตามวรรคหนึ่งให้มีอายุดังต่อไปนี้

- (๑) ใบอนุญาตการรับทำการเก็บและขนมูลฝอยให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต
- (๒) ใบอนุญาตการกำจัดมูลฝอยให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

(๓) ใบอนุญาตการหาประโยชน์จากการจัดการมูลฝอยให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ผู้ใดได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขแล้ว
 ข้อ ๓๕ ข้อ ๓๑ ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตตามข้อ ๓๕ ข้อ ๓๐ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับแสดงเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

- (๑) บัตรประจำตัวประชาชน
- (๒) สำเนาเอกสารสิทธิของสถานประกอบกิจการ (ที่ดิน/อาคาร/ยานพาหนะ)
- (๓) หนังสือยินยอมรับกำจัดจากสถานประกอบกิจการกำจัดมูลฝอย (กรณีที่จะส่งไปกำจัดที่อื่น)
- (๔) หนังสือให้ความเห็นชอบการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (กรณีที่กฎหมายกำหนด)
- (๕) หลักฐานการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย (กรณีที่กฎหมายกำหนด)
- (๖) ใบมอบอำนาจ (กรณีที่มีการมอบอำนาจ)
- (๗) หลักฐานอื่นที่จำเป็น

ข้อแนะนำ

หากท้องถิ่นใดจะไม่กำหนดแบบคำขอหรือใบอนุญาตไว้แบบท้ายข้อบัญญัตินี้ และมีความประสงค์ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกประกาศกำหนดแบบคำขอหรือแบบใบอนุญาตในภายหลัง ให้พิจารณาฐานอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบด้วย โดยเทียบเคียงแนวทางการปฏิบัติได้จากบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๔๐/๒๕๖๖

ให้ อบท. จดเรียกรับสำเนาเอกสารที่ออกโดยส่วนราชการ อ้างอิง ตามประกาศสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่องการยกเลิกการเรียกสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ดังนั้นให้ อบท. พิจารณากำหนดเอกสารหลักฐานเท่าที่จำเป็นต่อการยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการแต่ละประเภท

ข้อ ๓๖ ข้อ ๓๒ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องของคำขอและความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานทันที กรณีไม่ถูกต้องครบถ้วนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งต่อผู้ยื่นคำขอให้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการทันที หากไม่สามารถดำเนินการได้ในขณะนั้น ให้จัดทำบันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานยื่นเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้เจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามไว้ในบันทึกนั้นด้วย

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาต หรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาต หรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้แจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าทุกเจ็ดวันจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ พร้อมสำเนาแจ้ง ก.พ.ร. ทราบทุกครั้ง

ข้อ ๓๗ ข้อ ๓๓ ผู้ได้รับอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวัน (หรือตามที่ อบท. เห็นสมควร โดยสามารถกำหนดจำนวนวันไว้ในข้อบัญญัตินี้) นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น เว้นแต่จะมีเหตุอันสมควรและได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบแล้ว

ข้อ ๓๘ ข้อ ๓๔ บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. เท่านั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมกับเสียค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้

~~ข้อ ๓๙~~ ข้อ ๓๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ หรือแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศ กรมอนามัย เรื่อง วิธีการแสดงใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖

~~ข้อ ๔๐~~ ข้อ ๓๖ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทึกการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

(๒) ในกรณีใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

หมวด ๖
ค่าธรรมเนียม

~~ข้อ ๔๑~~ ข้อ ๓๗ ให้ราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล/ อบต. เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย และค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

~~ข้อ ๔๒~~ ข้อ ๓๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

~~ข้อ ๔๓~~ ข้อ ๓๙ ผู้ใดมิได้ชำระค่าธรรมเนียมตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ ที่นอกเหนือจากข้อ ๔๒ ข้อ ๓๘ มีโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (อปท. สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม แต่ไม่เกินหนึ่งพันบาท โดยอาศัยฐานอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่น)

บทเฉพาะกาล

(ถ้าไม่มีเหตุผลความจำเป็นต้องกำหนดบทเฉพาะกาล ให้ตัดส่วนนี้ออก)

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกเทศมนตรี...../นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด...../นายอำเภอ.....

อัตราค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียม

การให้บริการเก็บ ขน และกำจัด และการออกใบอนุญาต

ท้ายเทศบัญญัติเทศบาล...../ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เรื่อง การจัดการมูลฝอยทั่วไป

พ.ศ.

๑. ค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต ให้เก็บค่าธรรมเนียมในอัตราค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาตการรับทำการเก็บและขนมูลฝอย	ฉบับละ ... บาท
(๒) ใบอนุญาตการกำจัดมูลฝอย	ฉบับละ... บาท
(๓) ใบอนุญาตการหาประโยชน์จากการจัดการมูลฝอย	ฉบับละ... บาท

๒. ในกรณีที่มีการนำพลังงานทดแทนหรือพลังงานสะอาดมาใช้ในการเก็บและขนมูลฝอย หรือมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำจัดมูลฝอยหรือการหาประโยชน์จากการจัดการมูลฝอยซึ่งสามารถลดก๊าซเรือนกระจกได้ ให้เก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในอัตราค่าธรรมเนียม ดังนี้

(๑) ใบอนุญาตการรับทำการเก็บและขนสิ่งปฏิกูล	ฉบับละ ... บาท
(๒) ใบอนุญาตการกำจัดมูลฝอย	ฉบับละ ... บาท
(๓) ใบอนุญาตการหาประโยชน์จากการจัดการมูลฝอย	ฉบับละ ... บาท

(ข) กรณีมีปริมาณมูลฝอยที่เก็บและขนต่อครั้งเกิน ๒๔๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร ให้เก็บค่าธรรมเนียมตาม (ก) สำหรับปริมาณมูลฝอยส่วนที่ไม่เกิน ๒๔๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร และสำหรับปริมาณมูลฝอยส่วนที่เกิน ๒๔๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๒๔๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร โดยให้เก็บค่าธรรมเนียมหน่วยละ ... บาท

(ค) การกำจัดมูลฝอยต่อครั้ง ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๑๒๐ กิโลกรัม หรือ ๖๐๐ ลิตร หรือ ๐.๖ ลูกบาศก์เมตร และให้เก็บค่าธรรมเนียมหน่วยละ ... บาท

(ง) กรณีมีปริมาณมูลฝอยที่กำจัดต่อครั้งเกิน ๒๔๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร ให้เก็บค่าธรรมเนียมตาม (ค) สำหรับปริมาณมูลฝอยส่วนที่ไม่เกิน ๒๔๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร และสำหรับปริมาณมูลฝอยส่วนที่เกิน ๒๔๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร ให้คิดเป็นหน่วย หน่วยละ ๒๔๐ กิโลกรัม หรือ ๑,๒๐๐ ลิตร หรือ ๑.๒ ลูกบาศก์เมตร โดยให้เก็บค่าธรรมเนียมหน่วยละ ... บาท

(๔) กรณีที่คำนวณปริมาณมูลฝอยแล้ว เศษไม่เกินกึ่งหนึ่งของหน่วย ตามที่กำหนดใน (๑) ถึง (๓) ให้คิดเป็นครึ่งหน่วย เศษเกินกึ่งหนึ่งของหน่วยตามที่กำหนดใน (๑) ถึง (๓) ให้คิดเป็นหนึ่งหน่วย

๔. ให้เก็บค่าธรรมเนียมการกำจัดมูลฝอยเป็นรายเดือนและรายครั้งตามข้อ .. เดือนละ ... บาท หรือ หน่วยละ บาท แล้วแต่กรณี กรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่สามารถคัดแยกมูลฝอยทั้งหมดที่มีอยู่ได้ตามประเภทของมูลฝอยในเดือนหรือครั้งที่มีการเก็บและขนมูลฝอย ดังต่อไปนี้

(๑) มูลฝอยทั่วไป มีการแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มิดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

(๒) มูลฝอยอันตราย มีการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมคัดแยกมูลฝอยอันตราย เช่น โครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อน จัดทำปุ๋ยหมัก หรือนำไปเลี้ยงสัตว์ในครัวเรือน หรือแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มิดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

(๓) มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ มีการเข้าร่วมโครงการหรือกิจกรรมคัดแยกมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น ธนาคารขยะ (recyclable waste bank) ฝาปาขยะ หรือแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มิดชิดเพื่อจัดการอย่างถูกวิธีต่อไป

(๔) มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย มีการแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มิดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

(๕) มูลฝอยติดเชื้อ มีการแยกบรรจุในภาชนะรองรับหรือถุงบรรจุโดยปิดปากถุงให้มิดชิดเพื่อส่งกำจัดอย่างถูกวิธีต่อไป

กรณีที่อาคารหรือสถานที่ใดไม่มีมูลฝอยประเภทใดตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ได้มีการคัดแยกมูลฝอยประเภทนั้นแล้ว

๕. ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยเป็นรายเดือน และรายครึ่งตามข้อ ๕ แล้วแต่กรณี ให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ซึ่งอยู่ในพื้นที่ตามประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัย เฉพาะกรณีสาธารณภัยที่เกิดจากธรรมชาติ ตั้งแต่วันที่มีการประกาศเขตพื้นที่ประสบสาธารณภัยจนถึงวันที่มีการประกาศวันสิ้นสุดสาธารณภัย ทั้งนี้ กรณีที่ระยะเวลาที่เกิดสาธารณภัยไม่ครบเดือนให้ปัดเป็นหนึ่งเดือน

ข้อแนะนำ

การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ต้องไม่ขัดกับกฎกระทรวงอัตราค่าธรรมเนียมที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และกฎกระทรวงอัตราค่าธรรมเนียมที่ออกตามความในกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(ตัวอย่าง) การกำหนดค่าธรรมเนียมข้างต้นนี้ นำมาจากตัวอย่างร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ออกตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗

ตัวอย่างเอกสารแนบท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ ประกอบด้วย

- ๑) อัตราค่าธรรมเนียม/บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม
- ๒) แบบคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต
- ๓) ใบอนุญาต
- ๔) แบบคำขอใบแทนใบอนุญาต
- ๕) ใบแทนใบอนุญาต

ข้อแนะนำ

เอกสารแนบท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ หากท้องถิ่นใดจะไม่กำหนดแบบคำขอหรือใบอนุญาตไว้แนบท้ายข้อบัญญัตินี้ และมีความประสงค์ให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกประกาศกำหนดแบบคำขอหรือแบบใบอนุญาตในภายหลัง ให้พิจารณาฐานอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบด้วย โดยเทียบเคียงแนวทางการปฏิบัติได้จากบันทึกสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๔๐/๒๕๖๖

หมายเหตุ : ร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ เป็นเพียงตัวอย่าง อปท. สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม